

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

SKUPNO STALIŠČA SVETA 2008/944/SZVP

z dne 8. decembra 2008

ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme

(UL L 335, 13.12.2008, str. 99)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► M1	Sklep Sveta (SZVP) 2019/1560 z dne 16. septembra 2019	L 239	16	17.9.2019

▼B**SKUPNO STALIŠČA SVETA 2008/944/SZVP**

z dne 8. decembra 2008

ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme

*Člen 1***▼M1**

1. Vsaka država članica na podlagi meril iz člena 2 za vsak primer posebej – tudi pri medvladnih prenosih – oceni vloge za izvozno dovoljenje predmetov s skupnega seznama vojaške opreme EU iz člena 12.

1a. Kadar se pojavijo nove relevantne informacije, se vsaka država spodbuja, da ponovno oceni izvozno dovoljenje predmetov s skupnega seznama vojaške opreme EU po izdaji.

▼B

2. Vloge za izvozno dovoljenje iz odstavka 1 vključujejo:

- vloge za dovoljenja za fizični izvoz, vključno s tistimi, ki so namenjene licenčni proizvodnji vojaške opreme v tretjih državah,
- vloge za dovoljenja za posredovanje,
- vloge za dovoljenja za „tranzit“ ali „pretovarjanje“,
- vloge za dovoljenja za kakršne koli nematerialne prenose programske opreme in tehnologije preko elektronskih medijev, telefaksa ali telefona.

Države članice v svoji zakonodaji določijo, v katerih primerih je za te vloge potrebno izvozno dovoljenje.

*Člen 2***Merila****▼M1**

1. Prvo merilo: spoštovanje mednarodnih obveznosti in zavez držav članic, zlasti sankcij, ki jih je sprejel Varnostni svet ZN ali Evropska unija, sporazumov o neširjenju orožja in drugih zadevah ter drugih mednarodnih obveznosti in zavez.

▼B

Izvozno dovoljenje se zavrne, če odobritev med drugim ni v skladu z:

- (a) mednarodnimi obveznostmi in zavezami držav članic za izvajanje embarga na orožje, ki so ga uvedli Združeni narodi, Evropska unija in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi;
- (b) mednarodnimi obveznostmi držav članic v skladu s Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja, Konvencijo o biološkem in toksičnem orožju ter Konvencijo o kemičnem orožju;

▼ M1

- (ba) mednarodnimi obveznostmi držav članic na podlagi Konvencije o nekaterih vrstah konvencionalnih orožij in ustreznih protokolov, ki so ji priloženi;
- (bb) mednarodnimi obveznostmi držav članic na podlagi Pogodbe o trgovini z orožjem;
- (c) mednarodnimi obveznostmi držav članic na podlagi Konvencije o prepovedi uporabe, kopičenja zalog, proizvodnje in prenosa protipehotnih min in o njihovem uničenju (Ottawska konvencija);
- (ca) zavezami držav članic na podlagi Akcijskega programa za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem;

▼ B

- (d) zavezami držav članic v okviru Avstralske skupine, Režima kontrole raketne tehnologije, Zanggerjevega odbora, Skupine držav dobaviteljic jedrskega blaga, Wassenaarskega sporazuma in Haaškega kodeksa ravnanja glede boja proti širjenju balističnih izstrelkov.

2. Drugo merilo: Spoštovanje človekovih pravic v namembni državi in spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava s strani namembne države.

— Po oceni odnosa države prejemnice do ustreznih načel, uvedenih z instrumenti o mednarodnih človekovih pravicah, države članice:

- (a) zavrnejo izdajo izvoznega dovoljenja, če obstaja očitno tveganje, da bi se vojaška tehnologija in oprema, namenjena za izvoz, lahko uporabila za notranjo represijo;
- (b) izvajajo posebno previdnost in stalni nadzor pri izdajanju dovoljenj državam, za katere so ustrezni organi Združenih narodov, Evropske unije ali Sveta Evrope ugotovili, da resno kršijo človekove pravice, ter obravnavajo vsak primer posebej, pri čemer upoštevajo naravo vojaške tehnologije ali opreme;

Za te namene se za tehnologijo ali opremo, ki bi se lahko uporabljala za notranjo represijo, med drugim šteje tudi tehnologija ali oprema ter njej podobna oprema, za katero obstajajo dokazi, da jo predlagani končni uporabnik uporablja za notranjo represijo, ali obstajajo resni razlogi, da se bo uporabljala v druge namene ali da jo bo uporabljal drugi končni uporabnik, kakor je bilo navedeno, in da se bo ta tehnologija ali oprema uporabljala za notranjo represijo. V skladu s členom 1 tega Skupnega stališča bo treba naravo tehnologije ali opreme natančno preučiti, zlasti če se bo uporabljala za zagotavljanje notranje varnosti. Notranja represija med drugim zajema mučenje in druga okrutna, nečloveška in ponižujoča ravnanja ali kaznovanja, hitre ali samovoljne usmrtitve, izginotja, samovoljne priprepe ali druge večje kršitve človekovih pravic in temeljnih svobod, kakor so določene v ustreznih instrumentih o človekovih pravicah, vključno s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah.

▼ B

— Po oceni odnosa države prejemnice do ustreznih načel, uvedenih z instrumenti mednarodnega humanitarnega prava, države članice:

- (c) zavrnejo izdajo izvoznega dovoljenja, če obstaja očitno tveganje, da bi se vojaška tehnologija ali oprema, namenjena za izvoz, lahko uporabila za povzročitev hujših kršitev mednarodnega humanitarnega prava.

3. Tretje merilo: Notranje stanje v namembni državi kot posledica obstoja napetosti ali oboroženih spopadov.

Države članice zavrnejo izvozno dovoljenje za izvoz vojaške tehnologije ali opreme, ki bi v namembni državi lahko izzvala ali podaljšala oborožene spopade ali poostrila že obstoječo napetost in spopade.

4. Četrto merilo: Ohranitev regionalnega miru, varnosti in stabilnosti.

Države članice zavrnejo izvozno dovoljenje, če obstaja očitno tveganje, da bi nameravani prejemnik vojaško tehnologijo ali opremo, namenjeno za izvoz, lahko agresivno uporabil zoper drugo državo ali bi z njo uveljavil ozemeljske zahteve. Pri upoštevanju teh tveganj države članice med drugim upoštevajo:

- (a) obstoj ali verjetnost oboroženega spopada med državo prejemnico in drugo državo;
- (b) zahtevo po ozemlju sosednje države, ki si ga je država prejemnica že v preteklosti poskušala pridobiti s silo ali je grozila, da bo to storila;
- (c) možnost uporabe vojaške tehnologije ali opreme za druge namene in ne za namene legitimne nacionalne varnosti in obrambe države prejemnice;
- (d) potrebo, da ne bi znatno ogrozile regionalne stabilnosti.

5. Peto merilo: Nacionalna varnost držav članic in ozemelj, katerih zunanji odnosi so odgovornost države članice, ter nacionalna varnost prijateljskih držav in zaveznic.

Države članice upoštevajo:

- (a) morebitni učinek vojaške tehnologije ali opreme, namenjene za izvoz, na obrambne in varnostne interese kot tudi interese držav članic, prijateljskih držav ter držav zaveznic, pri čemer se zavedajo, da ta dejavnik ne more vplivati na obravnavanje meril glede spoštovanja človekovih pravic ter regionalnega miru, varnosti in stabilnosti;
- (b) tveganje uporabe zadevne vojaške tehnologije ali opreme zoper svoje sile ali zoper sile držav članic, prijateljskih držav ter držav zaveznic.

6. Šesto merilo: Odziv države, ki kupuje, na mednarodno skupnost zlasti glede njenega odnosa do terorizma, njenih zavezništev in spoštovanja mednarodnega prava.

▼ B

Države članice med drugim upoštevajo podatke o državi, ki kupuje, glede:

- (a) njene podpore ali spodbujanja terorizma in mednarodnega organiziranega kriminala;
- (b) njenega izpolnjevanja mednarodnih zavez, zlasti neuporabe sile, ter mednarodnega humanitarnega prava;
- (c) njene zavezanosti k neširjenju orožja in drugim oblikam nadzora orožja in razoroževanja, zlasti podpis, ratifikacija in izvajanje ustreznih konvencij o nadzoru orožja in razoroževanju iz točke (b) prvega merila.

7. Sedmo merilo: Obstoje tveganja, da se bo vojaška tehnologija ali oprema v državi, ki kupuje, uporabila za druge namene ali pa jo bodo ponovno izvozili pod nezaželenimi pogoji.

Pri ocenjevanju vpliva vojaške tehnologije ali opreme, namenjene za izvoz, na državo prejemnico in pri ocenjevanju tveganja, da je takšna tehnologija ali oprema lahko namenjena nezaželenemu končnemu uporabniku ali se uporabi v nezaželene namene, se upošteva:

- (a) interese države prejemnice pri legitimni obrambi in domači varnosti, vključno s kakršnim koli sodelovanjem v Združenih narodih ali drugimi dejavnostmi za ohranjanje miru;
- (b) tehnična sposobnost države prejemnice, da uporablja takšno tehnologijo ali opremo;
- (c) sposobnost države prejemnice, da uporabi učinkovit nadzor izvoza;
- (d) tveganje, da se takšna tehnologija ali oprema ponovno izvozi v nezaželene kraje, in podatke o državi prejemnici glede spoštovanja določbe o ponovnem izvozu ali privolitvi pred ponovnim izvozom, za katero država članica izvoznica meni, da jo je treba uvesti;
- (e) tveganje, da se takšna tehnologija ali oprema nameni terorističnim organizacijam ali posameznim teroristom;
- (f) tveganje obratnega inženirstva ali nenameravanega prenosa tehnologij.

8. Osmo merilo: Združljivost izvoza vojaške tehnologije ali opreme s tehnično in gospodarsko zmogljivostjo države prejemnice, ob upoštevanju, da naj bi države pri izpolnjevanju potreb po legitimni varnosti in obrambi za oborožitev uporabile čim manj človeških in gospodarskih virov.

Države članice v luči informacij, pridobljenih s strani ustreznih virov, kot so poročila Programa Združenih narodov za razvoj, Svetovne banke, Mednarodnega denarnega sklada in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, upoštevajo, ali bi predlagan izvoz lahko resno oviral trajnostni razvoj države prejemnice. V tem okviru preučijo tudi relativne stopnje vojaških in socialnih izdatkov države prejemnice, pri čemer upoštevajo vse dvostranske pomoči ali pomoči EU.

▼B*Člen 3*

To skupno stališče ne vpliva na pravico države članice, da uveljavi strožjo nacionalno politiko.

Člen 4

1. Države članice si v skladu z merili tega Skupnega stališča izmenjajo natančne podatke o vlogah za izvozna dovoljenja, ki so bile zavrnjene, skupaj z obrazložitvijo zavrnitve. Preden država članica izda dovoljenje, ki ga je v zadnjih treh letih druga država članica zavrnila ali so ga druge države članice zavrnile za skoraj povsem enak posel, se najprej posvetuje z državo članico ali z državami članicami, ki je/so dovoljenje zavrnila/-e. Če se država članica po posvetovanju vseeno odloči za dodelitev dovoljenja, o tem uradno obvesti državo članico ali države članice, ki je/so dovoljenje zavrnila/-e, in hkrati poda natančno obrazložitev.

2. Odločitev o prenosu vojaške tehnologije ali opreme ali njegovi zavrnitvi temelji na nacionalni presoji vsake države članice. Zavrnitev dovoljenja pomeni, da je država članica zavrnila odobritev dejanske prodaje ali izvoza zadevne vojaške tehnologije ali opreme, ko bi sicer prišlo do prodaje ali sklenitve ustrezne pogodbe. Za te namene lahko zavrnitev, ki jo je treba uradno prijaviti, v skladu z nacionalnimi postopki vključuje tudi zavrnitev dovoljenja za začetek pogajanj ali negativen odgovor na uradni začetek poizvedbe o posebnem naročilu.

3. Države članice zagotovijo, da so takšne zavrnitve in posvetovanja zaupna in da jih ne bodo izkoristile v trgovske namene.

Člen 5

Izvozna dovoljena se odobrijo samo na podlagi zanesljivega predhodnega poznavanja končne uporabe opreme v namembni državi. Pri tem bo običajno zahtevano natančno pregledano potrdilo o končnem uporabniku ali ustrezna dokumentacija in/ali kakršno koli uradno pooblastilo, ki ga izda namembna država. Pri ocenjevanju vlog za izvozna dovoljenja vojaške tehnologije ali opreme za namene proizvodnje v tretjih državah države članice upoštevajo zlasti morebitno uporabo končnega proizvoda v državi proizvodnje in tveganje, da se končni proizvod uporabi za druge namene ali izvozi nezaželenemu končnemu uporabniku.

▼M1*Člen 6*

Brez poseganja v Uredbo Sveta (ES) št. 428/2009 ⁽¹⁾ se merila iz člena 2 tega skupnega stališča in postopek posvetovanja iz člena 4 v državah članicah uporabljajo tudi za blago in tehnologijo z dvojno rabo, kot je opredeljeno v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 428/2009, če obstaja upravičen

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo (UL L 134, 29.5.2009, str. 1).

▼ M1

dvom, da bodo končni uporabniki tega blaga in tehnologije oborožene sile ali notranje varnostne sile ali podobne organizacije v državi prejemnici. Razume se, da sklicevanja na vojaško tehnologijo ali opremo v tem skupnem stališču vključujejo takšno blago in tehnologijo.

Člen 7

Da bi bilo to skupno stališče čim bolj učinkovito, si države članice v okviru SZVP prizadevajo okrepiti sodelovanje in spodbuditi usklajenost na področju izvoza vojaške tehnologije in opreme, tudi z izmenjavo ustreznih informacij, vključno z informacijami o obvestilih o zavrnitvi in politikah glede izvoza orožja, in z opredelitvijo možnih ukrepov za nadaljnje povečanje usklajenosti.

Člen 8

1. Vsaka država članica Evropski službi za zunanje delovanje vsako leto do 30. junija predloži informacije za predhodno koledarsko leto o izvozu vojaške tehnologije in opreme ter o izvajanju tega skupnega stališča.

2. Na podlagi prispevkov vseh držav članic se pripravi letno poročilo EU, ki se predloži Svetu v sprejetje ter objavi na spletni strani Evropske službe za zunanje delovanje v obliki opisnega poročila in spletne zbirke podatkov, po kateri je mogoče iskati.

3. Poleg tega vsaka država članica, ki izvažata tehnologijo ali opremo s skupnega seznama vojaške opreme EU, objavi, po potrebi v skladu s svojo nacionalno zakonodajo, nacionalno poročilo o izvozu vojaške tehnologije in opreme.

▼ B*Člen 9*

Države članice po potrebi skupaj v okviru SZVP ocenijo stanje morebitnega ali dejanskega prejemnika izvoza vojaške tehnologije in opreme iz držav članic, pri čemer upoštevajo načela in merila tega Skupnega stališča.

Člen 10

Države članice lahko, če je to primerno, upoštevajo tudi učinek predlaganega izvoza na svoj gospodarski, socialni, trgovinski in industrijski interes, vendar ti dejavniki ne smejo vplivati na uporabo zgoraj navedenih meril.

▼ B*Člen 11*

Države članice si močno prizadevajo, da bi spodbudile druge države, ki izvažajo vojaško tehnologijo ali opremo, da upoštevajo merila tega skupnega stališča. S tretjimi državami, ki uporabljajo merila, redno izmenjujejo izkušnje o njihovi politiki nadzora nad izvozom vojaške tehnologije in opreme ter uporabi meril.

Člen 12

Države članice zagotovijo, da jim nacionalna zakonodaja omogoča nadzor nad izvozom tehnologije in opreme s skupnega seznama vojaške opreme EU. Države članice se v nacionalnih seznamih vojaške tehnologije in opreme sklicujejo na skupni seznam vojaške opreme EU, ki pa jih neposredno ne nadomešča.

▼ M1*Člen 13*

Navodila za uporabnike glede tega skupnega stališča, ki se redno pregledujejo, služijo kot vodilo pri izvajanju tega skupnega stališča.

▼ B*Člen 14*

To skupno stališče začne učinkovati z dnem njegovega sprejetja.

▼ M1*Člen 15*

To skupno stališče se pregleda pet let po datumu sprejetja Sklepa Sveta (SZVP) 2019/1560 ⁽¹⁾.

▼ B*Člen 16*

To skupno stališče se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁽¹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2019/1560 z dne 16. septembra 2019 o spremembi Skupnega stališča 2008/944/SZVP, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 239, 17.9.2019, str. 16).